

TOPSPORTBELEID

ZAANLANDS LYCEUM

Voorwoord

Talent verdient ruimte

Het Zaanlands Lyceum biedt leerlingen de mogelijkheid hun talenten optimaal te ontwikkelen. Voor leerlingen die actief zijn binnen een topsportprogramma vraagt dit vaak om afstemming tussen onderwijs en sport.

Als topssportvriendelijke school ondersteunt het Zaanlands Lyceum talentvolle sporters bij het combineren van hun onderwijsloopbaan en sportieve ontwikkeling binnen de wettelijke kaders. Daarbij streven wij naar een duurzame duale carrière: een situatie waarin leerlingen zowel hun onderwijsdoelen als hun sportieve doelen kunnen realiseren.

Dit beleidsdocument beschrijft onder andere de visie, doelgroep, faciliteiten, verantwoordelijkheden en procedures die gelden voor topsportleerlingen binnen het Zaanlands Lyceum.

Inhoudsopgave	Blz.
1. Wettelijk Kader	3
2. Visie op onderwijs en topsport	3
3. Doelgroep en definitie topsportleerling	4
4. Uitgangspunten van begeleiding	5
5. Faciliteiten	5
6. Rollen en verantwoordelijkheden	6
7. Studievoortgang	7
8. Aanvraagprocedure topsportstatus	7
9. Verlof en maatwerk	8
10. Toetsing en externe toets afname	8
11. Lichamelijke opvoeding en BSM	8
12. Vervangende onderwijsactiviteiten	9
13. Contactgegevens	9
14. Slotbepaling	9

Bijlage A – Aanvraagformulier topsportstatus

Bijlage B – Trainingsschema en wedstrijdschema

Bijlage C – Aanvraagformulier maatwerk lesrooster

1. Wettelijk Kader

Het topsportbeleid van het Zaanlands Lyceum is gebaseerd op de geldende wet- en regelgeving voor het voortgezet onderwijs en op de landelijke richtlijnen voor de begeleiding van topsportleerlingen.

Belangrijke uitgangspunten zijn vastgelegd in:

- De Wet op het Voorgezet Onderwijs (WVO); artikel 11 van de WVO; de richtlijnen van NOC*NSF; de richtlijnen van het expertisecentrum Voortgezet Onderwijs & Topsport (EVOT); de richtlijnen van Olympisch Netwerk Noord-Holland én de uitgangspunten van Regionale Topsportschool Plus.

In tegenstelling tot Topsport Talentscholen beschikken topsportvriendelijke scholen niet over wettelijke mogelijkheden om structureel af te wijken van de onderwijswetgeving. Wel biedt de wet scholen ruimte om binnen vastgestelde kaders maatwerk te organiseren voor individuele leerlingen.

Wanneer leerlingen vanwege topsportactiviteiten onderwijsactiviteiten missen, dient de school passende vervangende onderwijsactiviteiten aan te bieden. Het onderwijsprogramma blijft daarbij leidend.

Voor leerlingen in de examenjaren blijven daarnaast alle bepalingen uit het examenreglement, het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en overige schoolreglement van toepassing.

Het Zaanlands Lyceum maakt gebruik van de mogelijkheden die de wet biedt om talentvolle sporters te ondersteunen, zonder daarbij afbreuk te doen aan de kwaliteit en de wettelijke eisen van het onderwijs.

2. Visie op onderwijs en topsport

Het Zaanlands Lyceum beschouwt topsport als een waardevolle vorm van talentontwikkeling. Topsporters ontwikkelen competenties die direct bijdragen aan schoolsucces;

- Discipline
- Plannen en organiseren
- Omgaan met druk en tegenslag
- Zelfstandigheid en verantwoordelijkheid

De school beschouwt onderwijs en topsport daarom niet als iets concurrerende activiteiten, maar als twee ontwikkelingsgebieden die elkaar kunnen versterken. Tegelijk realiseert het Zaanlands Lyceum zich dat de combinatie van onderwijs en topsport een aanzienlijke belasting met zich mee kan brengen. De school streeft dan ook naar een duurzame duale carrière, waarin leerlingen:

- Hun diploma halen;
- Hun sportieve potentieel ontwikkelen;
- Leren omgaan met belasting en balans;
- Worden voorbereid op een toekomst binnen én buiten de sport.

3. Doelgroep en definitie topsportleerling

Binnen het Zaanlands Lyceum wordt onder een topsportleerling verstaan:

Een leerling die deelneemt aan een door een sportbond erkend talent- of topsportprogramma, of aantoonbaar actief is op nationaal of internationaal prestatieniveau, waardoor structurele afstemming tussen onderwijs en sport noodzakelijk is.

Leerlingen die beschikken over een door NOC*NSF of sportbond erkende topsportstatus komen in beginsel in aanmerking voor een topsportstatus op het Zaanlands Lyceum.

Hieronder vallen onder andere leerlingen die

- In het bezit zijn van een NOC*NSF status
- Deelname aan een erkend talentprogramma van een Betaald Voetbal Organisatie (BVO)
- RTC/NTC/TeamNL-programma's
- Internationale of nationale topsportdeelname

Bij de beoordeling van een aanvraag wordt gekeken naar:

- Het sportieve niveau van de leerling
- De omvang van de trainings- en wedstrijdbelasting;
- De noodzaak tot maatwerk;
- De onderwijsresultaten;
- De werkhouding en gedrag van de leerling binnen school;
- De haalbaarheid van de combinatie onderwijs en topsport.

Het Zaanlands Lyceum behoudt zich het recht voor aanvullende informatie op te vragen wanneer dit nodig wordt geacht voor een zorgvuldige beoordeling.

Een topsportstatus wordt verleend voor de duur van één schooljaar. Aan het begin van ieder schooljaar wordt beoordeeld of de status wordt voortgezet. Daarbij wordt gekeken naar:

- De actuele sportieve situatie;
- De geldigheid van eventuele talent- of topsport statussen
- De studievoortgang;
- Het nakomen van gemaakte afspraken;
- De belasting van de leerling.

Wanneer de omstandigheden wijzigen, kan de school de topsportstatus tussentijds aanpassen of beëindigen.

4. Uitgangspunten van begeleiding

De begeleiding van topsportleerlingen binnen het Zaanlands Lyceum is gebaseerd op een aantal kernprincipes.

1. Onderwijs blijft leidend
Diplomering is een centrale doelstelling.
2. Maatwerk
Ondersteuning wordt per leerling individueel vastgesteld.
3. Eigen verantwoordelijkheid
De leerling blijft verantwoordelijk voor studievoortgang en communicatie.
4. Samenwerking
Leerling, ouders, school en de sportomgeving werken samen.
5. Welzijn en belastbaarheid
Fysieke en mentale belasting worden actief meegewogen.
6. Realistische verwachtingen
Niet iedere wens of aanvraag kan worden gehonoreerd, we moeten rekening houden met onder andere wettelijke kaders en organisatorische mogelijkheden.

Het uitgangspunt blijft steeds dat de leerling op een verantwoorde wijze onderwijs kan volgen én zijn of haar sportieve ontwikkeling kan voortzetten.

5. Faciliteiten

Het Zaanlands Lyceum biedt topsportleerlingen, waar nodig en mogelijk, ondersteuning bij het combineren van onderwijs en topsport. De faciliteiten zijn gericht op het creëren van ruimte voor sportieve ontwikkeling zonder afbreuk te doen aan de onderwijsdoelen van de leerling. Niet iedere topsportleerling maakt gebruik van dezelfde faciliteiten. Welke ondersteuning wordt aangeboden, is afhankelijk van de individuele situatie.

Iedere leerling met een toegekende topsportstatus valt onder de begeleiding van de topsportcoördinator. Deze persoon is het eerste aanspreekpunt voor ouders en leerlingen ten aanzien van onderwijs en sport en onderhoudt waar nodig contact met docenten, mentoren, schoolleiding, trainers en coaches.

Mogelijke verdere faciliteiten zijn:

- Roosteroptimalisatie
- Maatwerk in aanwezigheid
- Aangepast toetsmoment
- Externe toetsafname
- Verlof voor erkende topsportactiviteiten

Voor toetsen die onderdeel uitmaken van het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) blijven de bepalingen van het examenreglement onverminderd van kracht.

6. Rollen en verantwoordelijkheden

Om onderwijs en het beoefenen van topsport goed te laten lopen is het belangrijk dat er goed met elkaar wordt samengewerkt. We maken daarom afspraken met de leerling, ouders, school en trainer/coach.

De leerling:

- Levert tijdig alle benodigde informatie aan;
- Meldt trainingen, wedstrijden en/of stages;
- Haalt gemiste lesstof zelfstandig in;
- Bewaakt de studievoortgang en vraagt om hulp indien nodig;
- Houdt zich aan de gemaakte afspraken;
- Onderhoudt contact met de topsportcoördinator

De ouder(s):

- Ondersteunen hun kind;
- Communiceren tijdig met school;
- Nemen deel aan gesprekken indien nodig

De topsport coördinator:

- Is eerste aanspreekpunt omtrent school en topsport;
- Begeleidt de leerling;
- Beoordeelt aanvragen;
- Heeft contact met ouders en eventueel sportomgeving omtrent school en topsport
- Informeert docenten, mentoren en schoolleiding
- Coördineert maatwerkafspraken

De schoolleiding:

- Neemt besluiten over aanvragen;
- Bewaakt de uitvoering van het beleid;
- Beslist in uitzonderingssituaties;
- Nemen deel aan gesprekken indien nodig

7. Studievoortgang

Ook als je topsporter bent, moet je school goed blijven volgen. Wanneer studieprestaties, aanwezigheid, welzijn, nakomen van afspraken of werkhouding onvoldoende zijn, wordt een verbetertraject gestart.

Dit traject bestaat uit:

1. Signalering;
2. Gesprek met leerling;
3. Vastleggen van verbeterafspraken;
4. Evaluatieperiode.

Wanneer onvoldoende verbetering zichtbaar is, kan de school:

- Faciliteiten beperken;
- Faciliteiten tijdelijk opschorten;
- De topsportstatus beëindigen.

8. Aanvraagprocedure topsportstatus

Voor een aanvraag worden de volgende documenten aangeleverd:

- Bijlage A – Aanvraagformulier topsportstatus
- Motivatiebrief /persoonlijk schrijven van de leerling
- Bewijs van topsport- of talentstatus
- Bijlage B – Trainingsschema en wedstrijdrooster
- Wedstrijdkalender
- Bijlage C – Aanvraagformulier voor maatwerk in het lesrooster

Procedure

1. De aanvraag wordt ingediend bij de topsportcoördinator
2. De topsportcoördinator bespreekt de aanvraag met de schoolleiding
3. De schoolleiding neemt een besluit
4. De beslissing wordt schriftelijk bevestigd door de topsportcoördinator
5. De topsportovereenkomst wordt getekend.

De topsportstatus wordt verleend voor één schooljaar en moet jaarlijks opnieuw aangevraagd worden.

9. Bijzonder verlof en maatwerk

Verlof en maatwerk worden individueel beoordeeld. Hierbij wordt gekeken naar:

- Sportieve noodzaak;
- Studievoortgang;
- Onderwijsbelang;
- Aanvullende documentatie vanuit trainer, bond of organisatie;
- Wettelijke mogelijkheden

Aanvragen voor bijzonder verlof worden minimaal 5 schoolwerkdagen vooraf ingediend.

10. Toetsing en externe toets afname

Wanneer een leerling door topsportactiviteiten niet aanwezig kan zijn bij een toets, wordt er gezocht naar een passende oplossing.

Mogelijkheden zijn:

- Verplaatsing van een toets;
- Alternatieve toetsplanning;
- Toetsafname op een externe locatie

Externe toetsafname wordt uitsluitend toegestaan wanneer aanwezigheid op school redelijkerwijs niet mogelijk is en alleen wanneer de betrouwbaarheid van de toetsing gewaarborgd kan worden.

Voor toetsen die onderdeel uitmaken van het Programma Toetsting en Afsluiting (PTA) blijven de bepalingen uit het examenreglement en PTA onverkort van kracht.

11. Lichamelijke opvoeding en BSM

Topsportleerlingen nemen deel aan de lessen LO. Indien de trainingstijden samen vallen met de lessen LO wordt er gekeken naar een alternatief. Dit kan zijn: LO volgen bij een andere klas (binnen hetzelfde leerjaar), een vervangende opdracht of aanpassingen in de les bij hoge sportbelasting, zodat de leerling wel aan de kerndoelen kan voldoen.

Leerlingen die door trainingsuren geen LO volledig/gedeeltelijk kunnen volgen of ontheffing hebben voor LO kunnen geen BSM kiezen in de bovenbouw. Wanneer een topsportleerling wel LO volgt is het uiteraard ook mogelijk om BSM te kiezen. De keuze voor het volgen van het vak BSM i.c. topsport wordt omwille van de lichamelijke belasting afgeraden. Voor de lessen BSM kan er geen maatwerk worden geboden op basis van de topsportstatus.

Leerlingen die via het OCW/EVOT een ontheffing hebben voor LO, hoeven geen LO te volgen en krijgen een volledige vrijstelling.

12. Vervangende onderwijsactiviteiten

Gemiste onderwijstijd wordt gecompenseerd via opdrachten, reflecties, zelfstudie en/of vakgerichte inhaalopdrachten. Daarnaast houdt iedere topsport leerling een portfolio bij met onder andere de sportieve ontwikkeling, leerervaringen, reflectie op balans met onderwijs-sport en belangrijke prestaties. Het portfolio moet via teams met de topsportbegeleider gedeeld worden en zal aan het einde van het jaar besproken worden.

13. Contactgegevens

De topsportcoördinator is het eerste aanspreekpunt voor vragen over topsport en onderwijs.

Topsportcoördinator

Sharon Kolk

s.kolk@zaanlands.nl

Afdelingsleider klas 1 en 2 havo/vwo

Kim van der meer

K.vandermeer@zaanlands.nl

Afdelingsleider klas 3 – 4 – 5 havo

Dick Schallig

D.schallig@zaanlands.nl

Afdelingsleider klas 3 – 4 – 5 – 6 VWO

Maarten Prot

M.prot@zaanlands.nl

Rector

Michiel van Dijk

M.vandijk@zaanlands.nl

14. Slotbepaling

Het combineren van topsport en onderwijs is intensief, maar goed mogelijk met duidelijke afspraken en samenwerking. Het Zaanlands Lyceum ondersteunt leerlingen daarom graag.

In situaties waarin dit beleidsdocument niet voorziet, beslist de rector na overleg met betrokken partijen.

Het beleid treed in werking per schooljaar 2026-2027 en wordt minimaal eens per drie jaar geëvalueerd en waar nodig aangepast. Hierbij worden ervaringen van leerlingen, ouders, medewerker en externe partners meegenomen.

Bijlagen

Bijlage A – Aanvraagformulier topsportstatus

Bijlage B – Trainingsschema en wedstrijdschema

Bijlage C – Aanvraagformulier maatwerk lesrooster

BIJLAGE A

AANVRAAGFORMULIER TOPSPORTSTATUS

Aanvraag voor ondersteuning binnen het Topsportbeleid

1	GEGEVENS LEERLING	
Naam leerling	Schooljaar / datum aanvraag	
Geboortedatum	Klas	
Mentor	E-mailadres leerling	
Mobiel nummer leerling		
2	OUDERS / VERZORGERS	
Naam ouder/verzorger	Telefoonnummer	
E-mailadres		
3	SPORTGEGEVENS	
Sport	Vereniging / club	
Sportbond	Trainer(s) / coach	
Telefoonnummer trainer(s)/coach	E-mailadres trainer(s)/coach	
Topsport-/talentstatus ☐ NOC*NSF-status, namelijk: _____ ☐ KNVB-beloftestatus ☐ Anders, namelijk: _____		
Sportbelasting Training: _____ uur/week Wedstrijden: _____ per jaar Trainingsstages: _____ per jaar		

4
GEWENSTE ONDERSTEUNING

 Aan te vragen faciliteiten (*meerdere keuzes mogelijk*)

☐ Maatwerk lesrooster ☐ Bijzonder verlof wedstrijden ☐ Bijzonder verlof trainingsstages

☐ Verplaatsen toetsen ☐ Anders, namelijk: _____

Gewenste verlof- en/of maatwerkmomenten / toelichting

5
BIJ TE VOEGEN DOCUMENTEN

Checklist

☐ Persoonlijk schrijven / motivatiebrief	☐ Bewijs topsport-/talentstatus
☐ Trainingsrooster (bijlage B)	☐ Maatwerk lesrooster aanvraagformulier (bijlage C)
☐ Wedstrijdkalender	☐ Overige relevante documenten

6
AFSPRAKEN & ONDERTEKENING

Door ondertekening verklaren leerling en ouder/verzorger akkoord te gaan met:

- Het topsportbeleid van het Zaanlands Lyceum;
- De gemaakte onderwijsafspraken;

De topsportstatus kan worden aangepast of beëindigd wanneer afspraken niet worden nagekomen of wanneer de studievoortgang onvoldoende is.

Leerling – naam / handtekening	Datum:
Ouder/verzorger – naam / handtekening	Datum:

BIJLAGE B

Trainingsschema en wedstrijdrooster

Vermeld bij iedere training **door wie deze wordt gegeven** (club, bond, RTC, NTC, TeamNL, BVO etc.) en **welke trainingsvorm** het is (bijvoorbeeld kracht, techniek, conditie, tactiek of herstel).

Dagen	Training/wedstrijd 1	Training/wedstrijd 2
Maandag	Training door: Trainingsvorm: Tijd: Plaats:	Training door: Trainingsvorm: Tijd: Plaats:
Dinsdag	Training door: Trainingsvorm: Tijd: Plaats:	Training door: Trainingsvorm: Tijd: Plaats:
Woensdag	Training door: Trainingsvorm: Tijd: Plaats:	Training door: Trainingsvorm: Tijd: Plaats:
Donderdag	Training door: Trainingsvorm: Tijd: Plaats:	Training door: Trainingsvorm: Tijd: Plaats:
Vrijdag	Training door: Trainingsvorm: Tijd: Plaats:	Training door: Trainingsvorm: Tijd: Plaats:
Zaterdag	Training door: Trainingsvorm/wedstrijd: Tijd: Plaats:	Training door: Trainingsvorm/wedstrijd: Tijd: Plaats:
Zondag	Training door: Trainingsvorm/wedstrijd: Tijd: Plaats:	Training door: Trainingsvorm/wedstrijd: Tijd: Plaats:

BIJLAGE C

Aanvraagformulier voor maatwerk in het lesrooster

Dag	Lesuur	Vak	Docent
Maandag	1e		
	2e		
	3e		
	4e		
	5e		
	6e		
	7e		
	8e		
Dinsdag	1e		
	2e		
	3e		
	4e		
	5e		
	6e		
	7e		
	8e		
Woensdag	1e		
	2e		
	3e		
	4e		
	5e		
	6e		
	7e		
	8e		
Donderdag	1e		
	2e		
	3e		
	4e		
	5e		
	6e		
	7e		
	8e		
Vrijdag	1e		
	2e		
	3e		
	4e		
	5e		
	6e		
	7e		
	8e		

Mocht het rooster wijzigen, dienen ouders een nieuw verzoek in bij de topsportcoördinator.